

ročník V.

25. listopadu 2025

V Plakánku

Foto Zdeněk Houška

Milí přátelé!

Tak nevím, mám letos psát o dárky Ježíškovi, nebo Babišovi?

‖ Jak chránit domov před nemocemi a zлыми silami? Čemu naši předkové důvěřovali se dozvíte v muzeu

Naši předkové žili ve světě plném nejistot. Jejich každodenní život ohrožovaly přírodní živly, nemoci, strach ze ztráty úrody i působení nadpřirozených sil. Jako obranu proti tomuto strachu si lidé vytvořili systém ochranných praktik a symbolů, který dnes nazýváme apotropaickou magií.

Kdybychom se mohli ocitnout v kůži našich předků, zjistili bychom, že je pověry a ochranná magie provázely na každém kroku. Výstava proto vypráví o světě pověr, který si současník dokáže jen těžko představit. Některé mají předkřesťanské kořeny. Některé dávno vymizely. Jiné, například přesvědčení, že podkova přináší štěstí, se udržely dodnes. Důležité ale je, že lidé minulosti víře v magické prostředky přikládaly stejnou váhu, jakou moderní člověk přikládá například vědeckému poznání nebo lékařům. Jeden důvěřuje bezmezně, druhý třeba pochybuje.

Jak lidé v tradičním venkovském prostředí chránili své rodiny a hospodářství před krupobitím, záplavami, bleskem a požárem? Co dělali na svou ochranu proti chorobám a všemožným neduhům? A co musel člověk udělat, potkal-li divou ženu, vodníka, umrlce nebo střetnul-li se se zlou vůli čarodějnice? Návštěvník má možnost se na výstavě seznámit s nepřebernou škálou předmětů, kterým byl v minulosti přikládán magický význam a které své majitele ochraňovaly. Exponáty a doprovodné texty jsou řazeny do tematických okruhů, které umožňují poznat nejvýraznější fenomény lidové pověrečné víry.

Pozornosti návštěvníka by neměly uniknout hromové kameny, pravěké nástroje z doby kamenné, které lidé o mnoho set let později vykopávali na polích a přikládali jim velkou magickou sílu. Věřili, že přišly na zem spolu s hromem a bleskem. Zazdívali je do základů domu, aby neuhodil blesk. Dávali je do komína proti požárům. Hromové kameny sloužily také k ochraně dobytka a úrody. Využívaly se rovněž k léčení a zažehnávání nemocí.

Velkou ochrannou moc měly rovněž škapulíře – lidové amulety ve formě malých látkových pouzder naplněné bylinami, magickými symboly, texty modliteb, citáty z Písma, svatými obrázky, devocionáliemi, svěceninami aj.

Další ze zajímavých vystavovaných předmětů je například trouba na rozhánění mračen vytvořená z lastury, s pomocí jejíhož zvuku měly být odvraceny přírodní živly.

Pro zahnání zlých sil stejně jako nemocí a pohrom se používala čarovná zařikávání. Zařikávání byla také nezbytnou součástí i ochrany polí, úrody a dobytka. Jejich ručně psané záznamy doplněné o kresby ochranných magických symbolů jsou pozoruhodným dokladem magického myšlení našich předků. Zařikávání se mimo jiné používalo i jako obrana proti nadpřirozeným bytostem nebo čarodějnicím. I na tyto oblasti ochranné magie výstava pamatuje.

Důležitou roli v lidském životě hrála v minulosti křesťanská víra. V představách našich předků se často prolínala oficiální církevní nauka a přesvědčení o čarovném působení nadpřirozených sil. Výstava proto líčí, jak se posvěcené devoční předměty (křížky, růžence, svaté obrázky, medailonky aj.) v jejich rukách a myslích měnily na ochranné amulety a talismany opatřené magickou mocí.

To samé se týkalo i obrazů Panny Marie a světců, které si lidé umísťovali do svých domovů a doufali v jejich zázračnou ochranu.

Výstava dále představuje svět bylin a jejich kouzelné moci. Největší moc měly byliny sbírané na svátek sv. Jana Křtitele 24. června. Velkým ochráncem stavení býval černý bez. Proti nadpřirozeným bytostem jako polednice, klekánice nebo vodník chránil klokoč. Před návštěvou ze záhrobí ochraňovaly hloh a trnka. To vše a mnohé další nalezne návštěvník na výstavě Ochránci – Magické praktiky k ochraně domu a hospodářství, která je k vidění v Kamenářském domě Muzea Českého ráje v Turnově.

Ochránci

Muzeum Českého ráje v Turnově – Kamenářský dům

Příprava a realizace: Michaela Havelková a Václav Holas

20. 11. 2025 – 1. 3. 2026

≡ Z TECHNICKÝCH DŮVODŮ JE EXPOZICE "KORUNY CÍSAŘŮ A KRÁLŮ" OD 20. 11. 2025 UZAVŘENA!!

Expozice bude uzavřena pouze dočasně. Omlouváme se za případné komplikace — pracujeme však na ještě důkladnějších bezpečnostních opatřeních a zároveň doplňujeme výtvarné prvky, které vám v budoucnu umožní prožít celou expozici ještě intenzivněji. Uděláme maximum pro to, aby doba uzavření byla co možná nejkratší. Děkujeme za pochopení a trpělivost.

≡ Turistická sezona roku 2025 přinesla informačním centrům v Českém ráji opět pozitivní výsledky. Během letních měsíců zavítaly do center desítky tisíc návštěvníků, kteří zde hledali tipy na výlety, mapy i osobní doporučení.

Léto 2025 potvrdilo rostoucí zájem turistů o region i kvalitu služeb infocenter. Nejvyšší návštěvnost zaznamenalo Městské informační centrum v Jičíně s přibližně 32 tisíci turisty. Na druhém místě se umístilo infocentrum v Autocampu Sedmihorky (okolo 26 tisíc návštěvníků) a třetí příčku obsadilo Regionální turistické informační centrum v Turnově se zhruba 16 tisíci lidmi. V porovnání s rokem 2024 se návštěvnost většiny infocenter zvýšila. Rostl především zájem domácích turistů, ale potěšitelný je i návrat zahraničních návštěvníků – nejvíce z Německa a Polska (téměř dva tisíce osob), následovali hosté z Nizozemí (necelá tisícovka návštěvníků).

„Pozitivní trend nás velmi těší. Český ráj si udržuje pozici oblíbené destinace, kam se turisté rádi vrací, a zároveň roste poptávka po kvalitních informacích a službách,“ uvedla Jitka Kořínková, ředitelka Sdružení Český ráj, které statistiky dlouhodobě vyhodnocuje ve spolupráci s infocentry.

Podle Lenky Bevilaqua ze Sdružení Český ráj stojí za výsledky především dobrá spolupráce a pečlivá práce pracovníků center: „Chtěla bych všem kolegům z informačních center poděkovat za pomoc při sběru a evidenci údajů. Díky jejich přehledu a zkušenostem můžeme lépe sledovat vývoj návštěvnosti a reagovat na aktuální potřeby turistů.“

Kompletní přehled výsledků za sezonu 2025 je dostupný na www.cesky-raj.info. Sdružení Český ráj dlouhodobě shromažďuje a vyhodnocuje statistiky návštěvnosti informačních center v regionu. Jako destinační organizace dále koordinuje rozvoj a propagaci cestovního ruchu v celém regionu, podporuje členská města a obce, podílí se na realizaci marketingových aktivit a na rozvoji udržitelného cestovního ruchu.

(Sdružení Český ráj)

✎ Další turnovská stopa v Chicagu

V letních měsících jste mohli zaznamenat v médiích nejen regionálních, také v celostátních, sokolskou výpravu do amerického Chicaga. Značná část členů Sokola byla z Turnova. O čtyři měsíce později se stejným směrem vydal další z obyvatel Turnova: Jaroslav Kříž. Proč ta stejná destinace a s jakým záměrem odlétal?

Jaroslav Kříž je totiž nejen ředitelem Městské knihovny Antonína Marka Turnov, ale také autorem několika knih, z nichž dvě se týkají právě Chicaga. První, *Střípky z českého Chicaga* (2017), napsal společně se svou ženou Lenkou. Je to soubor dobových dokumentů komentovaných v kontextu tehdejšího společenského klimatu Spojených států.

Druhá monografie *Česká Amerika: Chicago* (2022) je etnografická a historická sonda do života Čechů imigrantů a do událostí, jež jsou s naším národem v souvislosti s Chicagem spjaty. Právě tento počín byl důvodem spisovatelovy cesty. Druhá zmiňovaná kniha byla letos přeložena do angličtiny, o což se postaralo zahraniční nakladatelství Ceeolpress. Do Chicaga Jaroslava Kříže

pozval chicagský český konzulát.

Kniha má úspěch u čtenářů nejen z odborných kruhů, na Databázi knih najdeme v recenzích například: „Člověk se ani chvíli nenudí, je plná nevyřčených – spíše jen naznačených – tajemství a emocí, čiší z ní energie, moudrost a poučení.“ Co všechno během podzimních prázdnin zažil turnovský rodák na americké půdě? Američtí Češi si slavnostně připomínají všechny významné události týkající se jejich původní vlasti, možná víc než my sami zde, doma. U příležitosti výročí říjnových událostí roku 1918 konzulát uspořádal v pátek 24. října recepci, již navštívilo přes 80 pozvaných. Jednalo se o Američany spjaté s českou komunitou nejen v Chicagu, ale i ze širokého okolí a dalších států mimo Illinois. Na recepci Jaroslav Kříž reprezentoval nejen svou knihu, ale také Turnov a Český ráj. O svém rodišti promluvil hned poté, co byla anglická verze knihy Česká Amerika: Chicago pokřtěna.

Druhý den se spisovatel přesunul do další významné instituce, bez níž by společnost Čechů v Chicagu nebyla ani vzdáleně takovou, jaká je. Je jí T. G. Masaryk School, česká škola s více než stoletou tradicí na chicagském předměstí. S dětmi, jež školu navštěvují o víkendech nad rámec své povinné školní docházky v amerických školách, se Jaroslav Kříž bavil nejen o historii Chicaga, respektive české komunitě, ale také o Turnově, Českém ráji a knihách. Jestli vás napadá otázka, jakou řečí konverzovali, tak vězte, že převážně česky.

V dalších dnech spisovatel navštívil několik knihoven v Chicagu sdružených pod Chicago Public Library. To je monumentální budova v centru Chicaga a z našeho pohledu je to hlavní budova městské knihovny. Však má pod sebou dalších 80 menších poboček! Nesměla chybět ani návštěva University of Chicago, nejslavnější univerzity amerického Středozápadu, a jejího knižního fondu ACASA, který shromažďuje množství materiálů o české komunitě v USA. Odnedávna je toto oddělení v nových prostorách. Dále zde navštívil několik univerzitních knihoven (např. The Joseph Regenstein Library, The Joe and Rika Mansueto Library), jež fungují zejména jako studovny, a poboček městské knihovny zastávajících role komunitních center a pořadatelů kulturně-vzdělávacích akcí podobně jako to funguje u nás v republice. Nedaleko od University of Chicago probíhá výstavba knihovny prezidenta Baracka Obamy. Jedná se o velmi pozoruhodnou moderní stavbu. K jejímu otevření by mělo dojít v roce 2026.

Shodou okolností se zde, symbolicky kousek od sochy Blanický rytíř v univerzitním parku, jenž je věnován T. G. Masarykovi, ředitel turnovské knihovny setkal s českým spisovatelem Markem Torčíkem, který zde prezentoval svoji publikaci Rozložíš paměť, také přeloženou do angličtiny a dokonce ve stejném nakladatelství jako u Křížovy knihy. Torčík za svůj debutový román získal dokonce Cenu Jiřího Orteny a také Magnesii Literu za prózu v roce 2024. Věřme, že v následujícím roce zavítá i do Turnova na literární akci.

Setkání v Chicagu... s Markem Torčíkem

foto Irena Čajková

Jaroslav Kříž byl v Chicagu už před jedenácti lety. Už tehdy sbíral v archivech a knihovnách materiály o Čechách imigrantech, jelikož pracoval na své etno-historicky zaměřené disertační práci, za kterou roku 2022 obdržel Cenu Jaroslava Golla. Po letech se tedy opět prošel bývalými českými čtvrtěmi Plzeň, (Česká) Kalifornie a Cicero. Nově objevil polský hřbitov sv. Adelberta, na němž se nachází i několik stovek českých hrobů. V centru města nemohl vynechat monumentální sochu Karla Havlíčka Borovského, totožnou s tou na návsí Havlíčkovy rodné Borové, jen po americkém stylu ve všem mnohem větší.

O svém podzimním pobytu v Chicagu připravuje Jaroslav Kříž pro knihovnu několik různých přednášek. Nafotil totiž více než tisíc fotografií, takže v současnosti zpracovává tento materiál a vybírá ten nejvhodnější materiál. Na únor 2026 jsou již naplánované tři přednášky v turnovských penzionech. Je velmi pravděpodobné, že dojde i na další aktivity v rámci nabídky turnovské knihovny.

/ Bára Suchá, Městská knihovna Antonína Marka Turnov

/// Turnovská radnice stojí už 500 let! Pojd'me se ohlédnout za jejími proměnami. Muzeum Českého ráje v Turnově pro rok 2026 chystá unikátní venkovní výstavu, pro kterou hledáme historické fotografie.

Byla svědkem událostí, změn i každodenního života obyvatel našeho města. Historická radnice na náměstí Českého ráje by mohla vyprávět. Pojd'me se ohlédnout za jejími proměnami. Muzeum Českého ráje v Turnově chystá unikátní venkovní výstavu. V současné době pro výstavu hledáme (možná dosud neobjevené) historické fotografie s radnicí (do roku 2000). Máte ve svém archivu obrazové poklady s pohledem na radnici? Podělte se s námi!

Všechny fotografie, které budou použity na výstavě, budou tematicky odměněny. Pět vylosovaných navíc získá zbrusu novou knihu o historii turnovské radnice.

Vaše fotografie posílejte v elektronické podobě na e-mail:

m.jandova@mu.turnov.cz, do předmětu uveďte Radnice 500. Nebo fotografie ponechte na podatelně MěÚ Turnov v obálce označené Radnice 500. Připojte vaši adresu, fotografie vám vrátíme.

Na výstavu o historické radnici se těšte na jaře 2026!

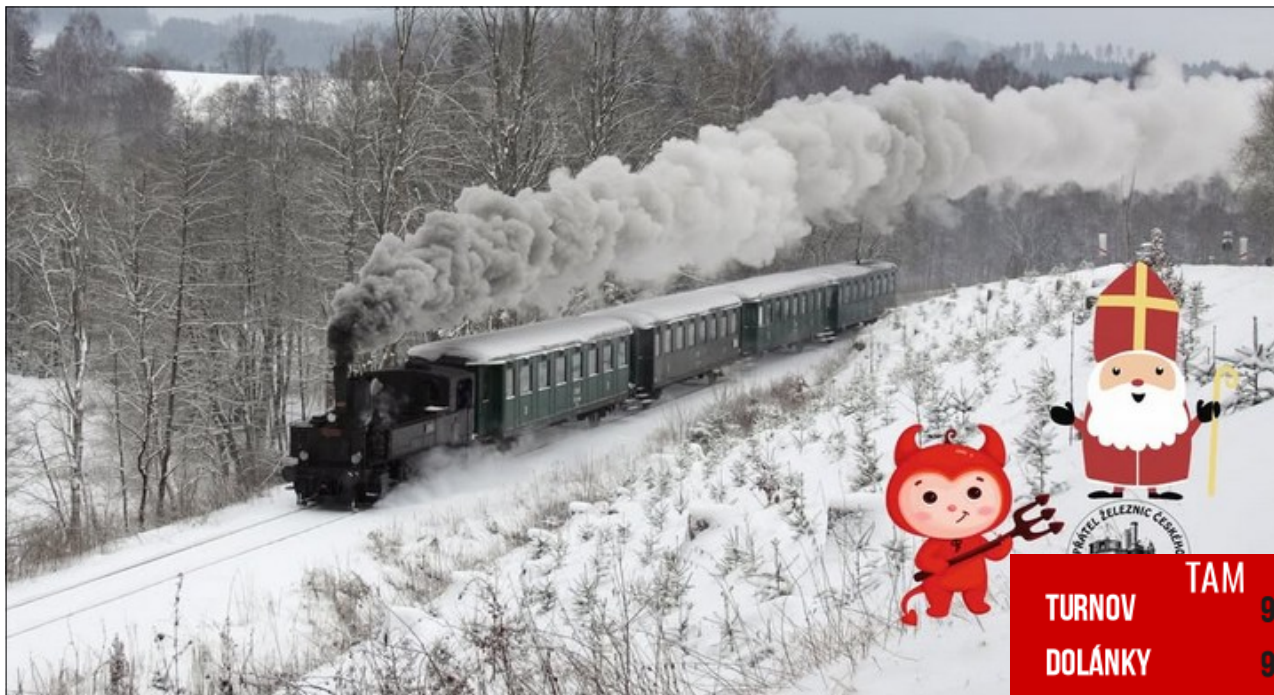
/ Marcela Jandová, mluvčí města

≡ PARNÍM VLAKEM ZA MIKULÁŠEM A ČERTEM

Trasa Turnov - Železný Brod

Neděle 30.11. 2025 9:30

V neděli 30.11.2025 vypravíme zvláštní mikulášský parní vlak na jedné z našich domovských tratí!

Historická souprava v čele s parní lokomotivou 310.0134 se v dopoledních hodinách vydá údolím řeky Jizery z Turnova do Železného Brodu, aby potěšila malé i velké na trati, kam se v letošním roce, z důvodu výluky, podívá vůbec poprvé.

(Klub přátel železnic Českého ráje)

TAM	
TURNOV	9:45
DOLÁNKY	9:52
MALÁ SKÁLA	10:15
LÍŠNÝ	10:24
ŽELEZNÝ BROD	10:32

ZPĚT	
ŽELEZNÝ BROD	11:50
LÍŠNÝ	11:58
MALÁ SKÁLA	12:05 - 12:50
DOLÁNKY	13:01
TURNOV	13:07

≡ Turnovské kulturní tipy:

čtvrtek 27. listopadu od 17 hodin, knihovni pobočka na vlakovém nádraží
Toulky Lomnickem

Během besedy s promítáním fotografií si prohlédneme podkrkonošské městečko Lomnici nad Popelkou i okolní vesničky s roubenými chaloupkami a četnými pískovcovými sochami. Spatříme také přírodní krásy a zastavíme se na místech dalekých výhledů na Krkonoše, Český ráj, České středohoří i Lužické hory. Neopomineme ani malebný vrch Tábor s elegantní Tichánkovou rozhlednou, poutním barokním kostelíkem, křížovou cestou a studánkou Křížovkou. Přednáší etnolog a cestovatel Libor Drahoňovský.

turnovsko

VALDŠTEJN –

≡ Spolky bojují proti stavbě silnice, která má vést Českým rájem

Odpůrci plánované silnice I/35 Českým rájem předložili nový znalecký posudek, který kritizuje kvalitu původního posouzení vlivů na životní prostředí. Podle něj chyběla třetina chráněných druhů.

Koalice spolků SOS Český ráj předložila znalecký posudek, který zpochybňuje kvalitu a zákonnost posouzení vlivů na životní prostředí pro plánovanou silnici I/35 z Turnova do Jičína. Podle odpůrců stavby stojí kladné stanovisko z roku 2021 na chybných podkladech.

Nový posudek vznikl na základě půlročního terénního průzkumu, který zkoumal biologickou rozmanitost v trase zamýšlené komunikace i přívaděče na Zelený háj. Podle koalice spolků původní dokumentace pominula třetinu zákonem chráněných druhů živočichů, u přívaděče dokonce šestinu.

Soudní znalec Mojmír Vlašín, který posudek vypracoval, kritizuje nedostatečné zoologické průzkumy a chybné vyhodnocení dopadů na krajinný ráz. Stavba má podle něj zabrat 190 hektarů zemědělské půdy, přičemž více než 60 procent tvoří půdy nejvyšší kvality.

„Množství pochybení v závazném stanovisku EIA je tak velké, že by podle mého názoru proces EIA neprošel soudním přezkumem,“ uvedl advokát Miloš Tuháček, který připravil podnět k přezkumu stanoviska. Koalice spolků proto znovu vyzvala ministra životního prostředí v demisi Petra Hladíka, aby stanovisko zrušil.

O trase přeložky silnice I/35 se diskutuje už čtvrt století. Současná komunikace prochází přes 11 obcí a plánovaná 35kilometrová trasa by měla odklonit dopravu mimo zástavbu. Od Ohrazenic u Turnova po Žernov bude silnice čtyřproudá, dále na Jičín dvouproudá se střídavým třetím pruhem.

Stavba rozdělená do čtyř úseků počítá s více než kilometrem tunelů a podle odhadů přijde na 24 miliard korun bez DPH. Začít stavět by se mělo v letech 2028 až 2033.

Ředitelství silnic a dálnic hájí svůj přístup s tím, že do přípravy zapojilo krajinného architekta a odborníky z České geologické služby, aby stavba co nejméně zasáhla do krajiny. Odpůrci se však obávají nenávratného poškození cenné krajiny Českého ráje. (Náš REGION)

≡ Frýdštejn, malebná obec na severním okraji Českého ráje, ukrývá historii ve jméně i kameni

Dvě stě patnáct. Přesně tolik obcí se nalézá na území Libereckého kraje. Řada z nich se může pochlubit zajímavou minulostí, významnými rodáky a také přitažlivými turistickými cíli.

Frýdštejn, malebná obec na severním okraji Českého ráje, nese ve svém jméně i krajině hluboké stopy středověké historie. Původní název hradu – Friedstein – odkazuje na dobu, kdy se v českých zemích stavěly hrady s německými názvy, často podle přírodních útvarů. Frýdštejn tak spojuje skalisko, na němž stojí, s pojmem míru a pokoje.

„Frýdštejn je přímo předurčený k podzimním výletům. Nejen zřícenina hradu, ale také okolní příroda a výhledy z nedaleké rozhledny na Kopanině tvoří ideální kombinaci pro poznávání krás Českého ráje,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Zřícenina hradu Frýdštejn, vzniklá pravděpodobně ve druhé polovině 14. století, je dnes významnou památkou regionu. Historické prameny naznačují, že se na jeho výstavbě podíleli páni z Dražic i Biberštejnové. Hrad se skládal ze starší horní části s obytnými budovami a okrouhlou věží a z mladší jižní části s hospodářskými budovami.

Frýdštejn sehrál důležitou roli i v husitském období, kdy jej vlastnil Bohuš z Kováně, věrný stoupenec krále Zikmunda. Hrad byl obléhán husitskými hejtmany, ale nikdy nebyl dobyt. Po bitvě u Lipan získal Bohuš za svou věrnost řadu výsad a vesnic.

V dalších stoletích se majitelé hradu střídali – od Berky z Dubé přes Zuba z Landštejna až po Oppersdorfy. Po roce 1552, kdy se sídlem panství stal Český Dub, začal Frýdštejn chátrat. Ztratil vojenský význam a stal se zdrojem stavebního materiálu pro obyvatele podhradí.

Ves Frýdštejn, která vznikla ve stínu hradu, se postupně rozrůstala z původních čtyř usedlostí. Historické záznamy z 17. století dokládají její pomalý růst a začlenění do širšího panství.

/ Jan Mikulička, LK

lomnice n/p

29. listopadu bude od 8 do 19 uzavírka části Husova náměstí v Lomnici n/P v úseku od křižovatky s ulicí Antala Staška (od čp. 32), kolem křižovatky s ulicemi Poděbradova a Josefa Jana Fučíka (u čp. 58), až ke křižovatce s ulicí plk. Truhláře (k čp. 103) z důvodu pořádání kulturní akce „Mikulášské slavnosti“. Uzavřena bude rovněž ulice Josefa Jana Fučíka v úseku od křižovatky s ulicí Poděbradova po čp. 61 (objekt ZUŠ).

Ze stejného důvodu bude 29. 11. od 12 do 19 hodin uzavírka silnice na Husově náměstí (hlavní průtah městem). Objízdná trasa přes ulici Josefa Kábrta bude značena.

28. listopadu v 17 hodin v muzeu

Ptejte se Karla Hvížd'aly

Známý publicista, a bývalý televizní moderátor, redaktor řady časopisů a rozhlasových stanic u nás i v zahraničí pohovoří o své bohaté profesní celoživotní dráze. Druhá část programu bude věnována prezentaci autorových nejnovějších knih „Nalézání sebe a spravedlnosti s Pavlem Rychetským“ a „Počkejte s mým pohřbem“, „Tachle, Lustig“ – třetí vydání k 100. výročí narození Arnošta Lustiga a další.

2. prosince v 17 hodin v muzeu

Petra Zíková: Vánoční rostliny

Dlouholetá zooložka Regionálního muzea a galerie v Jičíně se bude tentokrát věnovat rostlinám, které jsou spojovány s vánočními nebo adventními zvyky a legendami. Za poznáním a načerpáním informací se musela odbornice na přírodní vědy a edukátorka několikrát vypravit mimo Českou republiku – do anglosaských zemí, Bretaně nebo Itálie. Mnohé z vánočních rostlin byly oslavovány a uctívány již v pohanských dobách a teprve propojením oslav zimního slunovratu s vánočními svátky se staly nedílnou součástí křesťanské symboliky a tradice. Přijďte si tedy poslechnout, kde považují za vánoční rostlinu pelargónii, zda-li nakupováním jmelí neohrožujeme jeho výskyt v přírodě nebo která rostlina je pravá Růže z Jericha.

Městské muzeum a galerie Lomnice nad Popelkou
příspěvková organizace

autor: Miroslav Balcar, Dolní Radechová, 2019

B E T L É M Y

29.11.2025-6.1.2026

Otevřeno: pondělí – neděle 9 – 16 hodin

Zavřeno: 24. 12. 2025, 31. 12. 2025, 1. 1. 2026

SPOLUPRÁCE S PARTNERI
DOLNÍ RADECHOVÁ
Lomnice nad Popelkou

Partneři výstavy:

TM ELITEX

DOLEŽAL
Lomnice nad Popelkou

ELESKA

Pro velký úspěch na knižním trhu jsme nechali vyrobiť další dotisk knihy *Léčitelé Pojizeří a Podkrkonoší* z naší muzejní edice *Paměť Semilska*. Autorem knihy je historik našeho muzea Tomáš Chvátal a můžeme hrdě říci, že se stala bestsellerem. Na téměř šesti set stránkách autor čtenáře seznamuje s desítkami příběhů slavných i méně známých lidových léčitelů z regionu. Kniha je běžně k dostání za 490,- Kč, na Vánočním jarmarku, konaném v semilském muzeu v sobotu 29. listopadu, ji však můžete koupit s mimořádnou předvánoční slevou za 450,- Kč.

/ Miroslav Šnaiberk, ředitel Muzea a Pojizerské galerie Semily

29. 11. 2025 • 09:00–16:00

Vánoční jarmark 2025

V sobotu si přijďte vybrat vánoční dárky nebo dekorace, podívat se na loutkovou pohádku nebo si poslechnout vánoční písničky.

Co přesně můžete čekat?

Prodej vánočních dekorací a dárkových předmětů

- skleněné vánoční ozdoby
- vyřezávané betlémy
- šité výrobky - tašky, batohy, šátky, trička atd.
- dřevěné výrobky
- keramika
- malované obrázky
- vonné svíčky
- vitráže
- ručně vyráběné ohlávky pro koně a obojky pro psy, atp.

Doplňkový program

10:00 loutková pohádka *Tři prasátka a vlk* v podání Divadla Na Židli

13:00 vystoupení dětského sboru *Sedmikraska* pod vedením Ivy Srbové

15:00 vystoupení dětí ze ZUŠ Semily

Po celý den adventní pátračka na muzejní půdě a dílnička pro děti i tvořivé dospělé.

A k tomu samozřejmě něco dobrého na zub - zákusky z cukrárny ve Slané a výborná káva z vysoké pražírny nebo vánoční punč.

Vstupné 20,- Kč /10,- Kč

Na prosinec dále připravujeme tři nové výstavy. Od 6. prosince se můžete těšit na výstavu *Velký příběh Malého prince*, na které můžete prožít jeho pout' po planetách spolu s ním. V galerii připravujeme také výstavu *betlémů*, kde kromě jesliček mnoha typů od mechanických, přes dřevěné nebo i skleněné nejdete také sbírkové předměty našeho muzea, které s vánočním příběhem souvisejí. V pátek 12. prosince pak otevřeme *Vesmírnou hernu*, kde se nejen děti mohou stát astronauty a hravou formou se naučit něco o vesmíru.

≡ Semilské kulturní tipy:

28. listopadu od 20 hodin v Golfu

DAVID KOLLER

Best of Jedinečný hlas, skvělá kapela a energický koncert, jedné z nejvýraznějších osobností české hudební scény. Koncert je na stání. Open door: 19 hodin.

semilsko

≡ Obvodní stavební úřad Semily oznámil zahájení územního řízení.

Město Semily, které zastupuje NE2D Projekt Most, v březnu 2023 podalo žádost o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby: Greenway Jizera (Semily nemocnice - Benešov u Semil, Podolí).

Celková délka cyklostezky je 4,79 km. Cyklostezka je navržena převážně v šířce 3,0 m podél komunikace (silnice II/292) případně je zúžena z důvodu stísněných stávajících podmínek. Cyklostezka bude v maximální míře kopírovat stávající terén. V nezastavěné části je navržena z asfaltobetonu o tloušťce konstrukce 250 mm a v zastavěné části z betonové zámkové dlažby (bez sražených hran) o tloušťce konstrukce 240 mm. Podél komunikace bude lemována betonovým obrubníkem 15/25 s převýšením +0,15 m a na odvrácené straně bude lemována obrubníkem BO 8/25 s převýšením +0,06 m.

Cyklostezka ve staničení km 0,025 - 0,205 a za lávkou ke golfovému hřišti bude vetknuta do stávající silnice, která je zabezpečena velkoplošnými piloty, a které jsou osazeny prefabrikovanými římsami. Konzolové nosníky budou chemickými kotvami zakotveny do betonového bloku okraje stávající vozovky.

V zastavěné části v místě sjezdů na pozemek pro přístup k soukromým pozemkům je cyklostezka zesílena pro pojezd vozidel a navržena z betonové zámkové dlažby o tloušťce konstrukce 320 mm. Sjezdy budou provedeny

v odlišné barvě zámkové dlažby. V obytné zóně bude komunikace navržena v šířce minimálně 4 metry a je zesílena pro pojezd vozidel a navržena z betonové zámkové dlažby o tloušťce konstrukce 470 mm. Místy bude komunikace lemována parkovacími plochami, které budou barevně odlišeny a směrovými ostrůvky s kačírky a půdopokryvnými dřevinami. Tyto prvky vytváří na komunikaci tzv. šikany, které zklidňují dopravu.

Ve staničení km 2,250 - 2,300 a v km 3,825 - 3,925 bude stávající komunikace silnice II/292 rozšířena.

Řeší se i osvětlení přechodu pro chodce u objektu „Tereza“ v Benešově u Semil. Jedná se o demontáž dvou stávajících stožárů veřejného osvětlení a instalaci nových stožárů včetně svítidel, pokládku nových přírodních kabelů pro nová svítidla včetně zemních prací. Účelem je nasvětlení nového přechodu.

železnobrodsko

„Je to vášeň. Fotbal miluji, a mezi českými kluby nejvíc Slavii Praha.“

Tato slova pronesl Stanislav Libenský (1921–2002), kterého především známe jako výtvarníka a pedagoga. O to překvapivější je tato upřímná a nadšená věta, která odhaluje jinou, méně známou stránku jeho osobnosti – vášnivého fotbalového fanouška. Tento zdánlivě „obyčejný“ detail tak nabízí nový úhel pohledu na profesora Libenského jako na člověka, který dokázal skloubit uměleckou hloubku s opravdovou radostí ze života.

Stanislav Libenský se narodil 27. března 1921 v Sezemicích u Mnichova Hradíště. Studoval na sklářské škole v Novém Boru. Po zabrání pohraničí v roce 1938, přešel na Odbornou sklářskou školu do Železného Brodu. Na návrh Zdeňka Juny, svého učitele malby na skle, tato studia v Železném Brodě nedokončil a přihlásil se na prestižní Uměleckoprůmyslovou školu do Prahy. Po válce působil jako návrhář v Novém Boru, kde také učil na odborné sklářské škole obor malovaného a leptaného skla se zřetelem na vitráž a malby na skle. Ten samý obor později učil i na železnobrodské škole, kde v letech 1954–1963 působil jako ředitel.

V letech 1963–1987 vedl ateliér skla na VŠUP v Praze. Od roku 1955 spolupracoval s výtvarnicí Jaroslavou Brychtovou na vývoji tavené skleněné plastiky a společně v tomto oboru dosáhli světového věhlasu. Slavia Praha byla tradičně spojována s městskou inteligencí, právníckými a lékařskými profesemi a kultur-

ní elitou první republiky. Tato společenská vrstva však byla po roce 1948 komunistickým režimem vnímána jako „třídní nepřítel“. „Buržoazní“ původ Slavie byl v přímém kontrastu s představami o novém socialistickém sportu.

V první polovině 60. let hrozila přímá likvidace klubu. Fanoušci Slavie se proto rozhodli, že založí Odbor přátel Slavie (1964) a fotbalový klub zachrání.

Do záchrany klubu se zapojily desítky slavných postav české kultury jako například Ladislav Pešek, Josef Kemr, Jaroslav Marvan, Bohumil Hrabal a další. Také bývalé klubové legendy jako František Plánička nebo Ladislav Ženíšek se dobrovolně hlásili pomoci klub zachránit. Tehdejší nejslavnější umělci vystupovali na akcích Odboru přátel „Slavisté Slavii“ nebo „Slávistický karneval“ bez nároku na honorář. Po celé republice pořádali fanoušci akce, jejichž výtěžek putoval na záchranu klubu.

Našli se však i nepřátelé Slavie, kteří obviňovali Odbor přátel z buržoazních praktik. Stanislav Libenský patřil k prvním, co se k hnutí za obnovu Slavie v létě 1964 připojil. Zapsal se do Odboru přátel a s podpisem obohatil jeho pokladnu o 50 tisíc korun. V očích mnohých byl vůbec největším donátorem slávistického dění. Vzdal se honoráře za udělení titulu zasloužilý umělec. Po každé zahraniční cestě věnoval pro „svůj klub“ valutový příspěvek, jak sám říkával: „To mi zbylo z diet.“ Půjčoval a přispíval „na provoz“ s nonšalancí a nikdy nemluvil o vracení.

„O Slavii byl schopen hovořit zapáleněji než o čemkoliv jiném a našel-li spřízněnou duši, prožíval chvíle úlevy, že se může svěřit se svými starostmi (většinou) nebo radostmi (méně), které fandění Slavii s sebou přinášelo...“

Jací hráči byli jeho oblíbenci? Slovem – rychlá křídla: Fanda Veselý, Dušan Herda, Zbyněk Hotový, Ivo Knoflíček. Rád se vracel do minulosti, vzpomínal na Josefa Bicana, na jeho techniku a rychlost. Znali se i osobně, takže mu bylo ctí, když mohl věnoval slavnému fotbalistovi k pětasedmdesátinám jeden skleněný objekt. „Byl to nesmírně nádherný, noblesní člověk,“ vzpomíná Jarmila Bicanová.

Herec Martin Růžek o něm mluvil – pro jeho optimistický úsměv – jako o „slávistickém sluníčku“. Jak si Stanislava Libenského „sešíváná rodina“ váží, svědčí i fakt, že se objevil spolu s dalšími slávisty (např. Alois Eliáš, Bohumil Hrabal, Jan Jánský), na permanentkách vydaných ke stému výročí založení československého samostatného státu.

Závěrem bych rád poděkoval paní Soně Nouzákové ze slávistického muzea. Dále pak členům Historické sekce Odboru přátel Slavie: Tomáši Donnerovi, Vladimíru Zápotockému, Evženu Scheinherrovi, Liboru Jonášovi, Patriku Pechovi a Miroslavu Pomikalovi. Bez nich by tento text nevznikl.

/ David Řeřicha, *Železnobrodský zpravodaj*

HOŘICE – POTOMCI HIRSCHŮ

Na slavnostní otevření zrekonstruované Hirschovy vily zavítala také početná skupina potomků Bedřicha Hirsche, který v roce 1858 otevřel v Hořicích první mechanickou tkalcovnu a dal práci mnoha místním lidem. Zároveň také postavil vilu, v níž jeho potomci žili až do druhé světové války.

Pozvání Města Hořice na tuto slavnostní událost přijalo více než dvacet potomků a jejich rodinných příslušníků z Anglie, Německa, Rakouska a Itálie, konkrétně se jednalo o potomky Bedřichova syna Viléma a dcery Thekly, provdané Feuersteinové.

Hosté přicestovali už v předvečer slavnostního otevření vily, ve středu 5. listopadu, a byli při společné večeři uvítáni starostou a dalšími představiteli vedení města. Hosté při této příležitosti předali městu vzácný dar – bílý damažkový ubrus a ubrousky, které dostala v roce 1914 do výbavy Edith Hirsch, Vilémova dcera. Tyto textilie byly vyrobeny v rodinné tkalcovně a opatřeny monogramem nevěsty EH.

(FB Hořice – oficiální stránky města)

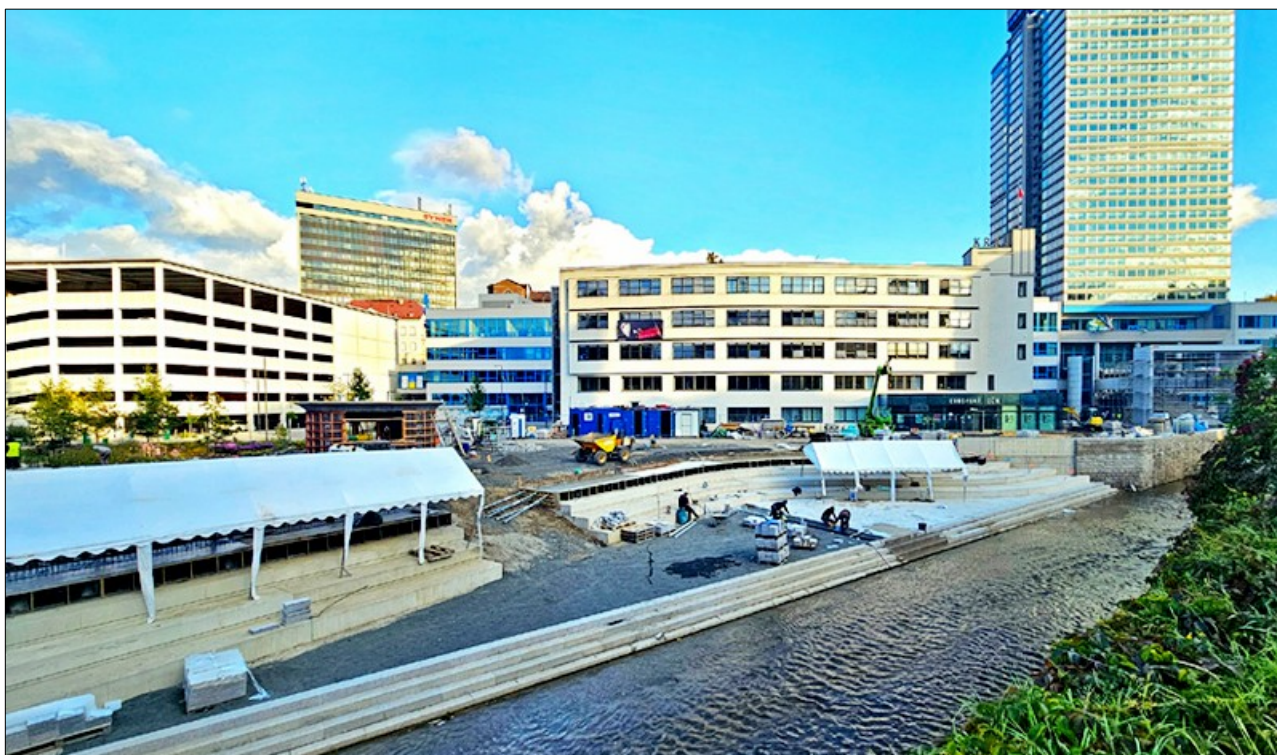
LIBEREC – Liberecký kraj otevřel náplavku, po schodišti mohou lidé sejít až k řece

Desítky metrů dlouhé pobytové schodiště umožňující sejít až k řece Lužická Nisa je nejvýraznější změnou, kterou přinesla obnova prostranství před budovou kraje v dolním centru Liberce. Práce trvaly přes rok a vyžádaly si skoro 155 milionů korun.

Krajský úřad na úpravu svého okolí, které v minulosti sloužilo hlavně jako parkoviště, získal evropskou dotaci 43 milionů korun. Podařilo se ho přeměnit na místo pro relaxaci a setkávání, uvedl při dnešním slavnostním otevření hejtman kraje Martin Půta (Starostové pro Liberecký kraj).

„Bude sloužit nejenom návštěvníkům budovy Libereckého kraje, ale také obyvatelům Liberce a věřím, že i turistům,“ řekl hejtman.

Kromě pobytového schodiště tam je i nový most přes řeku, přibyla plastika Magdy Jetelové v podobě čtyř obřích nohou, fontána nebo dětské hřiště. Kompletně opravený je navíc vstup do budovy kraje a obnovy se dočkal i přilehlý park. Od konce listopadu tam bude v provozu i kiosek s občerstvením. Proměnu dolního centra Liberce hodnotili lidé, kteří přišli na otevření náplavky nebo se vyjadřovali na sociálních sítích, rozporuplně. Některým se líbí, jiní ji označují za příliš šedou a zbytečně nákladnou. Při stavbě se použilo mimo jiné

přes 1800 tun liberecké žuly. „Chápu, že někomu se může zdát, že je tady příliš zpevněných ploch, ale je to tak, že zpevněné plochy, ty nejtvrďší, jsou nejbližší k institucím. Dál jsou potom parkové úpravy. Jsou tady výsadby, kterých si teď

samozřejmě na zimu ani nevšimnete, ale až stromy povyrostou a zazelení se, tak budou vytvářet příjemný stín a příjemné prostředí," řekl spoluautor projektu David Pavlišta ze studia re:architekti.

Někteří lidé mají také obavy z toho, že toto místo obsadí bezdomovci a nepřízniví lidé, kteří často pobývají v nedalekém parku. Hejtman věří, že kraj a město jsou schopny na náplavce pořádek udržet. „My teď ve spolupráci se Statutárním městem Liberec řešíme i parčík za budovou krajského úřadu, ve kterém to bývá v některých dnech, třeba víkendových, poměrně živé. Víc než si přejeme. Takže tam budeme řešit nějaká režimová opatření a jednak máme dlouhodobě v budově krajského úřadu ostrahu, kamerový systém. A i městská policie bude samozřejmě na případné případné přímé telefonáty sem vyjíždět," dodal Půta.

Vybudováním náplavky navázal kraj na loni dokončenou výstavbu parkovacího domu za 246 milionů korun, kam vymístil podstatnou část dopravy ze svého okolí. Zakázku na rekultivaci prostranství u krajského úřadu původně získala firma CL-Evans za 130 milionů korun, po jejím odstoupení ze soutěže úpravy uskutečnila společnost Gardenline. Původně jí měl kraj zaplatit 142 milionů, vícepráce cenu zvedly zhruba o 13 milionů.

Práce na náplavce budou pokračovat i příští rok. Obnovy se dočká část na druhém břehu, která patří městu. Radnice počítá s rekultivací cesty, vybudováním promenády s posezením a zrušením parkoviště, které nahradí park. (Náš REGION)

LIBEREC – Hejtman Libereckého kraje Martin Půta (Starostové pro Liberecký kraj - SLK) bude příští rok kandidovat do Senátu v obvodu Českolipsko. V případě zvolení se vzdá postu hejtmána, uvedl dnes na síti X. „Naše hnutí Starostové pro Liberecký kraj mě dnes na sněmu v Českém Dubu zvolilo za svého kandidáta pro senátní volby v obvodu Česká Lípa. Na podzim 2026 tak budu kandidovat na senátora za Českolipsko. Pokud získám od voličů důvěru a budu zvolen, vzdám se postu hejtmána," uvedl Půta. Čtyřiapadesátiletý Půta je libereckým hejtmánem od roku 2012. Senátorem za Českolipsko je od roku 2014 Půtův spolustraník Jiří Vosecký, kterému je 74 let.

▬ Liberecký kraj připravuje on-line tržiště s nabídkou potravin od lokálních výrobců a farmářů. Po Novém roce umožní krajským školám a sociálním zařízením nakupovat místní produkci pro jejich jídelny. Cílem je zvýšit využívání čerstvých, regionálních či ekologicky pěstovaných potravin a podpořit místní zemědělce, potravináře i rozvoj venkova, řekl dnes novinářům náměstek hejtmána Jiří Klápště (Spolu).

Platforma bude fungovat jako e-tržiště pro registrované školní jídelny a jídelny sociálních služeb a zároveň nabídne veřejnosti přehled lokálních dodavatelů. Registrace je zdarma a systém je otevřený i potravinářům ze sousedních okresů

Libereckého kraje. V první fázi budou tržště využívat krajské organizace, do budoucna kraj počítá i se zapojením škol a zařízení obcí.

Tržště reaguje i na novelu vyhlášky, která stanovuje povinnou spotřebu ekologických potravin, ovoce, zeleniny a brambor ve školních jídelnách.

„Vyhláška ministra školství počítá s tím, že od příštího roku se povinně budou využívat dvě procenta ekologicky vyráběných potravin ve školních jídelnách a od roku 2028 tam bude už pět procent. Takže i tento systém jde ruku v ruce s těmito požadavky,“ doplnil Klápště.

Liberecký kraj získá licenci na e-tržště od společnosti Flexissoftware. Za čtyři roky by podle náměstka neměly náklady na licenci a servis překročit 1,27 milionu korun bez DPH. „Software je připraven. My ho musíme odzkoušet, což bude trvat zhruba dva měsíce, a poté, pokud bude fungovat, tak ho pustíme do ostré verze, aby ho mohly školní jídelny a jídelny sociálních služeb využívat,“ řekl Klápště.

Liberecký kraj je zřizovatelem 57 školských zařízení, ne všechna ale mají vlastní jídelny. Zhruba ve třetině krajských škol zajišťují podle radní pro školství Jitky Skalické (Starostové pro Liberecký kraj) stravování externí dodavatelé, kterým zatím systém otevřený nebude. Kraj je také zřizovatelem 16 zařízení sociálních služeb, většinou pobytových.

Tržště už funguje v jižních Čechách, připravují ho i v sousedním Královéhradeckém kraji nebo na Vysočině. (Náš REGION)

mnichovohradištsko

MN. HRADIŠTĚ – Zmizelé náhrobky na židovském hřbitově v Mnichově Hradišti připomíná symbolický pomník

Zmizelé náhrobky na židovském hřbitově v Mnichově Hradišti na Mladoboleslavsku připomíná pomník inspirovaný jejich jedinými dvěma dochovanými fragmenty. Hřbitov zdevastovaný v 80. letech minulého století získal po víc než 40 letech důstojnou podobu.

U pomníku akademického sochaře Michala Gabriela 18. listopadu vpoledne po slavnostním představení obnoveného místa pronesl rabín z pražské židovské obce modlitbu za zemřelé.

„Je to prostor starý 450 let, má obrovskou historii, obrovského genia loci, který doufám jsme mu nyní touto adaptací vrátili,“ řekl při slavnostním představení obnoveného hřbitova starosta města Jiří Plíhal (Žijeme pro Hradiště).

První plány na obnovu hřbitova mělo město už v roce 2019. S obnovu začalo o čtyři roky později ve spolupráci s Židovskou obcí v Praze, která má hřbitov v majetku, a s nadačním fondem automobilky Škoda Auto. Instalace pomníku letos práce završila.

„Hrůzná minulost těch dvou totalitních režimů zničila nejdřív lidi, zničila majetky a pak ničila i to poslední, co po těch lidech zbylo, hřbitovy,“ řekl bývalý předseda Federace židovských obcí v ČR František Bányai. Pražská židovská obec a Federace židovských obcí se podle něj stará o zhruba 260 hřbitovů v celé ČR a snaží se o jejich postupnou obnovu. „Židovská obec s pomocí grantů a darů dává každý rok sedm, osm a třeba až 16 milionů,“ řekl Bányai.

Pomník zasazený do kamenné cesty je inspirovaný dochovanými fragmenty židovských náhrobků. „Všechny ty náhrobky, které tady zmizely, tak nezmizely proto, že by se sprášil ten kámen, ale zmizely lidskou činností,“ připomněl Gabriel osud náhrobků. Při tvorbě díla kombinoval vrstvenou ocel a nerezové ocelové lamely, které dotvořily chybějící část náhrobků a vytváří dojem hologramu. Gabriel poukázal na odolnost použitého materiálu. „Doufám, že překlene ten čas v řádu nějakých staletí, nebo dokonce tisíciletí, ten potenciál ten materiál má,“ řekl Gabriel.

Židovský hřbitov na skále nad soutokem Jizery a Nedbalky je součástí městského lesoparku. Poslední pohřeb se zde konal v roce 1941, poté hřbitov chátral. V roce 1982 dal tehdejší předseda národního výboru strhnout zdi a většinu hrobů nechal zavézt. Přestože hřbitov je označován jako bývalý, ostatky pochovaných nebyly nikdy vyzvednuty.

Náklady na obnovu hřbitova dosáhly zhruba pěti milionů korun. Součástí úprav, které místu vrátily pietní charakter, je například nová ohradní zídka, informační panely, lavičky, dláždění cest a úpravy zeleně.

(Náš REGION, foto Město Mn. Hradiště)

mladá boleslav

/// Rádi bychom Vás upozornili na naši poslední speciální akci v letošním roce "KULTURA ZA HUBIČKU", kde můžete získat vstupenky za jednotnou cenu 220 Kč na listopadovou reprízu hry Davida Seidlera - **KRÁLOVA ŘEČ**, kterou uvádíme **v pátek 28. listopadu** v 19:00 na velké scéně.

V režii Petra Mikesky hrají: Radim Madeja j. h., Petr Bucháček, Hana Marie Maroušková, Karolina Frydecká, Petr Prokeš, Roman Teprt, Petr Mikeska, Milan Ligač, Svatava Hanzl Milková a Luboš Dvořák j. h.

Strhující skutečný příběh z prostředí britské královské rodiny, podle které byl natočen stejnojmenný film z roku 2010 oceněný několika Oskary.

Přijměte pozvání k prožití pohádkového příběhu o koktavém princovi, který se nakonec stal králem a svého štěstí došel. Přijměte pozvání do doby, kdy Evropa stála na okraji propasti a začal ji ovládat jediný šílenec. Že vám to něco připomíná? Nabízíme katarzi, že naděje umírá poslední a pohádkové konce existují. To vše okořeněno typickým britským humorem.

Vstupenky si můžete zarezervovat či přímo zakoupit on-line formou eVstupenky, proklikem zde:

Pátek 28. listopadu 2025 - KRÁLOVA ŘEČ - [VSTUPENKY proklik](#)
(Obchodní oddělení MDMB)

Módní přehlídka

28.listopadu 2025

od 18,00 hod

Fashion

Na sále kulturního
domu v Tatobitech

- Welcome drink
- Tombola
- Překvapení

**Přijďte si užít
pohodový
večer plný
krásných
modelů,
inspirace a
dobré nálady!**

Na mole se Vám
předvedou naše milé
zákaznice- ženy všech
věkových kategorií, které
ukážou, že móda sluší
každé postavě!

Mona Collections

- Módní přehlídka značky MonaCollections
- Vystoupení taneční skupiny ROYAL LADIES
- Prodejní koutek
- Občerstvení zajištěno

 www.monacollections.cz

**Vstupné
dobrovolné**

ADVENT VE FABRICE SEMILY

NEDĚLE 30. 11. OD 16:00
JIZERKA
DĚTSKÝ PĚVECKÝ SBOR

NEDĚLE 7. 12. OD 16:00
VODNÍ PLOCHA
HRAJE NAVAROVOU

NEDĚLE 14. 12. OD 15:30
KNIHA KOUZEL FUČ
DIVADELNÍ SPOLEK PODIUM SEMILY

AMICI, GAUDETE!
SBOR ZUŠ JABLONEC NAD NISOU

NEDĚLE 21. 12. OD 16:00
BOHEMIA VOICE
VOKÁLNÍ KVARTETO

Každou neděli od 12:00 do 19:00 vánoční trhy
Vánoční strom, výzdoba, staročeský kolotoč a zábava pro děti

≡ **Tomáš Souček / sorry**

**Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače
RAF gen. Vlastimila Veselého.**

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

*Vlajka má: 310 front
při 1. frontě ~ „Battle of Britain“*

velitel mjr. Hens.
310.

† hpt. Maty'

† mjr. Zimprich, mjr. Prechal, † mjr. Göth, † mjr. Kudva,
mjr. Ryply.

cháme každý den invar. Níme - to ale bude fofr, jaký
svět uvidít. Už teď to je přeto, co zde jistě uvidíte. A ještě
z toho pěkla vyvozueme v budoucnu se ztráven kříž,
bude skutečně z pěkla jistě!

Fasujeme podléhnutí letectvu už troj, hlavně podléhnutí
hoříšky.

Dufford (Cambridge)

14/9. Ráno vstávám jeden prý na pítoky. Šlo to dobře. Závěděl.
jsem si v jarních. Odpověděl jsem se vrátil do Cambridge,
kde jsem nakoupil další desky. Mám teď krásnou stříšku
denk, budu se ti jednou jistě vrátit. 14. Stále se mi o tolu
zde, snad pod ní jsem ti hrdly, jíž jsem tak často poslouchal.
spolu!

Po návratu do Duffordu pokračoval desky za prachotu
mračen stíhaček, které letěly proti Níme. Dnes jsem
nam to spadly měme. barmby, ale bez jakýchkoli přehod -
do zvědiť jsem se to vlastně až pravo, že jsem byl bombardov-
ván.

15/9. Neděle. Vlastně ani nevím, že ji uvidíte, pracuji se
t.j. létá o vači. jako ve všední den. Vlastně
by se člověk divil, kdyby měl volno. Ale naprosto nejsem
mračen, - máme všichni možná folio, naopak
létání zde zůstává sportem. Vše se provádí na goaly -
naš "wing" (naše stíhač první) ^{30. dne 55:3} (t.j. 53 Níme)
sestříleno, proti ztraceným 3 našim pilotům. Z těchto 3 čtyř
jediný žil - ale do večera snad o něm budeme vědět.
Mohl vyhořít padáhem a pod. Ráno dostal Níme
na frak. Bylo jich 14 barmby a asi 30 Messerschmittů.

Naš "wing" ve složení asi 40 Spitfire a Hurricane do
tého se navedl a jistě se z těch 50 Níme vrátilo
5, je to moc - úplně pohroma pro ně. Naši piloti
jistě, že aby se na ně dostal Baa, musel by odstřílet
nejméně kamaraďy, kteří do německých prach-
trajili jak dási. Dnes je opravdu ligové score 53:3
a to jistě nejsem vůbec vítězstvím ověřen! Mjr. Hers
hořel a leží a dobře vystoupil (stříl padáhem).
Dnes fofr se na vzdání frontě objevil Holone. Zatím
je to pro nás záhada co zde folio dává. Předtím je Níme
malé - a nebo koncentrace pil? - Uvidíme!! Doudy
trvale těžce bombardován (i v noci.)

16/9 Cambridge (Dufford) 2do se, že začína anglické

práca. Máme malé, schopné ujetkové stroje. Ráno startovali dva a jeden pristál rovnou (čt. Chabera:) a došlo do polí.
- Mj. Xes měl sá věra hlika. Měl postřelový motor a ve 200m. mu to začalo hřít - „vystoupil“ a 2 utvářky po otevření padáku byl na zemi (tome se jich „hlika“!!) Ale už zase létá.

Dnes páno létáme „na Link Traineru“ (jistiť po více létání s pulze a s praci:).

.... „Halo, halo, halo“ - „opravená hlava“:
(přistál na obzoru - jistiť se k odchodu do křtu).
(Tož se to jsou jistiť baterie, maske, jistiť a postřelové instrumenty a číha se:)

.... „Halo, halo, halo“ - „Take your shelter“!!
(do křtu - nebezpečí). Taž jak jsem byl v jistém, vzal jsem všechny ty shora uvedené instrumenty a hody ke křtu. Máme tu takový postovní křt hned u vily. Ve vily již byla samitá hlídka s jistiť na hokoru. Do křtu se hned ryde. Někdy se číha před vchodem a fasilucha. A v tom plyšuje hlínka nad námi. Létá s praci, nemůže dole mirit a jistiť je praci se praci se praci. A v tom už padají bomby ale ani 500m za západem horem létá. Jistiť, nestřelil jistiť se! Číha se jistiť číha až operations praci hlava „all clear - all clear“ (přistál mirit) a jistiť praci drit. To bombardovan jistiť dnes nem jistiť se - stah se po tom hlínka ani jistiť se - jistiť vidit, ale m tak jistiť.

Tu fasilucha číha ze věrejška je ptu. Hlbočik (zvaný z Nováky akrob. lity). Byl zvaný v byj a je v praci. Na Spiffin se zabil ale čt. Marik. Alkov se za věra 160:20!!! Skoro rekord pichman!! Naši drit tili piti zvaniti - jistiť za drit praci se stili 25 kimen.

Dnes main dojem, že anglický pilotum se plně vyrovná. Francouz jsme ale jistiť na beton křtu jistiť stihati!!
*) Ondel z nedostatek křtu. Zabil se v bezpředm.